

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 6.—
Negyedévre 3.50
Egy hónap 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
tetével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

Kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
háznál szembe.

Hirdetések:

Egy hasábos példa
soronként 6 krajvára
számlítanak.

Nekünk is szabad a sajtó.

— február 17.

(D.) Hogy a szociálista izgatásokkal szemben a mulasztás nagy büne terhel bennünket: azt legjobb beismerni. A beismerés első lépés a javuláshoz, a javulás pedig a helyes uton az első lépés, amely lépést, az eseményekből tanulva minden további halogatás nélkül meg kell tennünk. Amde ne azon kezdjük, hogy megijedünk, hanem azon, hogy nem ijedünk meg. Kiváltképpen pedig a szabad sajtótól ne ijedjünk meg, mert az esetben francia köztársasággá változunk és Ignatieffal meg Muravieffal fogunk össze. Már pedig mostanság minden tisztességes alkotmányos országnak őrizkednie kell attól, hogy Francia- avagy Oroszországhoz ne hasonlítsák,

Megijedni a szabad sajtótól? Miért? Mert a szociálistáknak is szabad? De hiszen nekünk is az! És a szociális izgatások ellen élünk már vele vajjon? Összeférhetőnek tartottuk a méltóságunkkal, hogy leszálljunk a nép közé s ott álljunk szembe a szociálista sajtóval ahol dukál?

Azt mondják, nem hallgat meg

bennünket a nép? Kik mondják? Honnan tudják? Tettek már vele kísérletet? Tettünk a szociálizmussal szemben egyebet lenézésnél, fittyehányásnál, föl sem vévésnél? Összemértük a szociálista sajtóval az erőnket és a tollunkat? A szellemi küzdelem terén tettünk elibök egy keresztül szalmát? Megkísérletük, hogy beszéljünk a néppel és nem hagytuk a szociálista sajtót szabadon munkálkodni? Alltunk elébe? Meg kellett küzdenie valamely pozíció elfoglalásáért és nem ellentállás nélkül foglalta el valamennyit? Hát mit beszélünk? Tudunk határozni a sajtó terén valami összeütközésre, melyben legyőztek volna bennünket? Hát hol a bizonyíték annak az állításnak a támogatására, hogy a nép józan része nem hallgatta volna meg az okos szót?

Hiszen az ugynevezett népnek egy jó része gazdaemberekből áll, amely nem jár napszámba, sőt napszámot fogad és amelynek bizonyosan nem áll érdekében, hogy a napszámot az elviselhetőségig emelje. Az ugynevezett „agrár-szociálisták”: „paraszt-szociálisták”: „földmívelő-szociálisták”, mind csak üres beszéd.

„Vagyontalanok szociálisták”: „napszámok szociálisták” — igen is, csak hogy a földes gazdák kontingensét nem lehet ám ehez számítani. És ha az áradat itt-ott, ezeket is magával ragadta, avagy jobban mondva: ezekből is ragadt el? még nem azt bizonyítja, hogy akkor is elhagyták volna ragadtatni magukat, ha megtudták volna kapaszkodni valamibe. De vajjon nyujtottunk nekik, hogy ezt tehessék, csak egy fűszálat is? Avagy jeleztük, hogy nyujtani fogunk? Hiszen még csak annyit se hallottak tőlünk intés avagy fölvilágosítás gyanánt: Halljátok-e, ez nem szabad! Ugyannyira bele voltunk egyezve a szociális lázításokba a hallgatással s annyira szabad volt amazok számára a vásár, hogy könnyen hitté válhatt a népnél a föltevés: Ha nem volna szabad így beszélni, hát nem tennék! Ha nem volna igaz amit beszélünk, hazugságon fogának; de nem szól ellenük egy szót se, senki!

De adtunk volna csak annak a „napszámok szociálista” sajtó által megrakott és megindított vonalnak, megfelelő ellengőzt, lettek volna csak figyelmeztetve az állomások, hogy fordítsák meg a

TÁRCZA.

Katicza.

Írta: Ujlaki Aurél.

I.

Némely ember élete viszonyait a sors, vagy a saját szeszélye összehányja, mint a hogy a játékos összekeveri a kártyákat. Véletlenségtől függ, hogy végződik ez a játék. Huszonegygyel-e, vagy fuesesal? Csak erős lélek kell hozzá, hogy a fueses után újra kezdjük a játékot az elejétől. Én minden fueses után újra kezdem a játékot. Ha néha elkeseredtem is, nem ölhettem meg magamat, mert már korábban zálogba csaptam a halált, a pisztolyt. A mi városunkban nem volt sem folyó, sem valami nagyobb víz, a kutak pedig mind szivattyusak és így kénytelen voltam minden rázkódás után életben maradni. Tehát ha már folytatnom kellett az életet, ábrándokkal, hangulatokkal ékesítettem föl. Epedési viszonyban voltam az ég összes csillagaival és városunk összes szépeivel. De csak epedési viszonyban.

Szép időben barangoltam az utcákon, a parkokban és a nagy erdőben. Az volt a nézetem, hogy világ kezdete óta unalmasak az emberek, de mindig szépek és illatozók a virágok és mindig fenséges az árnyas erdő esőndje. Sok séta után betértem egyik-másik templomba is. Így változtattam a hangulataimat. Elhallgat-

tam a harangozást, a szent énekeket és zsolozsmákat. Elnéztem, hogy a hideg kövön térdeplő éhes koldus népet, mint áldja meg a sok jóllakott, kövér pap, a kik olyan kövérek, hogy szinte gurulnak az oltár előtt. És néztem, sokáig gyönyörködve néztem a város imádkozó szépeit, akiknek a szemük ájtatosság közben belemélyed a lelkükbe. Mélységes érzések látása alatt ilyenkor térdre hulltam én is. Éreztem, vannak olyan percek, amikor az ember szent, vagy örült lesz. Így éltem a világot, szép időben. Boros időben, szelfuváskor, vagy amikor esett, elástam magamat a világ csendjébe. Olvasgattam össze-vissza kedvencz íróimat. Maupassant-ot, Flaubert-et, Puskin-t, Csehov-ot. Télen esikorgó hidegben pedig alacsony széken gunyasztottam a kályha nyitott ajtajánál. Élesztgettem a hasábok tüzeit és belebámultam esőndes elmerüléssel a zizegő lángokba. Tudom én azt, hogy bolondság, hiábavalóság az ilyen időtlés, de mikor ez a bolondság, ez a hiábavalóság olyan édes gyönyörűség nekem.

II.

Mégis örültem, mikor bekaptam egy családnak: házibarátnak. Mindennap tisztára keféltam a sötét esokoládészinű kabátomat és igyekeztem jól festeni, mégis némi lámpalázzal léptem át a ház küszöbét. A háziasszony egyszerű, kedves nő és elég művelt volt, leszámítva azt, hogy a helybeli nyilvánossági joggal felruházott leánynevelő intézetben tanult vagy tíz-

esztendeig. Ilyen volt ő, hanem az unoka-növéré, akire én nem mertem ránézni, az istennő volt. Igaz, hogy ő sem nézett rám. Hamar észrevette, hogy részletfizetéses ruhában járok és a részletfizetéses ruha úgy áll rajtam, hogy nem lehet tudni, vajjon sovány vagyok-e vagy kövér, karesu-e vagy dromedár.

A háziasszony unokahuga azonban határozottan karesu volt, egyenes növéssü. liliumhoz hasonló. És olyan fehér, olyan ártatlan, mint a lilium. Szeme pedig mély-ségesen kék, mint Itália égivének legké-kebb pontja. Közélemben úgy éreztem, mintha virágos kertben volnék és szivnám a menták illatát. És én igyekeztem minél többször a közelébe jutni. A háziasszony elég kedvesen gyakori látogatásra bátorított és mindig könyvekről és irodalomról beszélt velem.

Ez a kék szemű leány nem akart megszokni. Tartózkodó és hideg volt. A fülemhez jutott egy nyilatkozata is. Azt mondta az öreg nevelőnek, hogy részben nyers, részben tohonya vagyok. Megütöttem e nyilatkozaton, mert azt hittem, hogy a liliumnak ninesen tüskéje. Elhatároztam, hogy ezután úgy viselkedem a lilium mellett, mintha afféle pipacsvirág volna. Nem hozzá intézem a szavaimat, rá sem nézek, eltávozáskor pedig közöny-nyel köszönök neki.

Mégis megindított, mikor az öreg nevelőtől két hét multán azt hallottam, hogy Katicza elkészül egy másik városba egy másik nénjéhez. Még jobban meg-

sineket és igyekezzenek megfogni az elszabadult vonatot: megláttuk volna, hogy ha csak egy percze megáll is, mennyien ugráltak volna le a rémült utasok közül, kiket akaruk ellenére ragadott magával a megőrült mozdony.

Hanem persze, mink ezt elmulasztottuk és most már sokszorozott a kötelesség, hogy tenni kel! Tenni kell minden téren, igazságosan és méltányosan, de mert mi a sajtószabadság definiálásának érdekében szólalunk föl, jelen ezikkünkkel nem akarunk más tőrre átesapongani, hanem azt akarjuk bizonyítani, hogy a „sajtószabadság”, ez a társadalmi és emberi nagy vívmány mindenki előtt szent legyen és sértethetetlen! Arra való a toll és az irni tudás, hogy mindenik fél és mindenik osztály elmondhassa a maga véleményét, védelmezhesse és követelhesse a maga jogát: a munkás és munkaadó ellen, hanem aztán a munkaadó is a munkás ellen! És bizony-bizony, nagyon utólját kellene már járnia az emberi társadalomnak, ha nem lenne más egyéb argumentuma az egyik fél ellen a másik félnek, mint a fegyver!

Istennek hála, ezek még csak kivételes esetek! Az ember tévedhet, az igazság is elferdíthető időre-órára, de az az elementáris ereje még mindig megvan, hogy utat tud magának törni. Mert hogy a munkásosztálynak egy csepp igaza se lenne, épen úgy nem áll, mint nem áll az, hogy a munkál-

tatónak mindenben igaza lenne. A méltányos paktum tehát kikerülhetlen, de nem úgy, amint az elfogult követelés, vagy az elfogult tagadás, hanem amint a közös érdek, a közös jog, és az igazság hozza magával!

Az első teendő, hogy a népet nem kell a sajtó felvilágosítása nélkül hagyni, hogy egy oldaluan legyen befolyásolva, nem kell megengedni. Az *egyoldalú* agrárszocialista *népsajtóval* szembe kell állítani a *két oldalú* agrárszocialis *népsajtót*, amely nemcsak magának a napszámos néposztálynak, hanem az egész gazdaközönségnek, a napszámosnak és a birtokosnak érdekeit egymást kiegyenlítően, egyaránt védelmezi.

Talán már elébb kellett volna, de nem késő még most se, fölvilágosítani azokat az ugynevezett szocialistákat, hogy a szocializmus nem kizárólagos osztálytulajdon, hanem az egész társadalom elnevezése, amely magában foglal minden osztályt és osztályjogot, amit egyik osztály sem vállalhat kizárólagosan a magáénak, sem kizárólagos lobogójára nem írhatja: mert édes mindnyájan szocialisták, édes mindnyájan munkások vagyunk! A különbség csak az, hogy egyik munkához nagyobb tanulmány kell mint a másikhoz, s ennek következtében egyiknek nagyobb a becse mint a másiknak. Egyik emberi lény elkezd az ő kenyérkeresetét már tíz éves korában, a másik 25—30 éves korá-

ban s így életének fele korát tanulással töltötte.

Azt is meg kell magyarázni az ugynevezett szocialistáknak, hogy nem oly nagy hatalmak ám ők, mint amilyenek magukat tartják. Az ő értelmükbe vett szocialista az a *kézimunkás, aki nem a maga kezére dolgozik*. De aki a maga kezére dolgozik, az már bourgeois, (burzsoá) *le a burzsoával!* Hát ha minden burzsoával le, akkor kevesen maradnának a föld színén, mert több a maga kezére mint a más kezére dolgozó, aztán meg ennél az erő, a hatalom, melyet a kezéből oly könnyen kicsavartatni nem hágy, s ha embernek ember ellen kellene küzdeni is, még akkor is a burzsoáé lenne a győzelem. Hát nem kell olyan nagyon elbizakodniok a szocialista uraknak. Mert ha teljes kenyértörésre kerülne is a sor, akkor is ők huznák a rövidebbet.

De hogy mind ezt és mind azt amit megértetni kell, meglehessen értetni velük, ahhoz egy szervezett szocialista népsajtó kell. Mert vajjon mivé lennének és feltudnák-e magukat tartani, parlamentáris országokban a kormányok, ha csak az ellenzéknek lenne sajtója? De még az orosz, még a török császár is, kik pedig nem a legszabadabb kormányforma apostolai, még azok is szükségesnek tartják a sajtó támogatását, hát ahol arról van szó, hogy egyik társadalmi osztályt, sajtó útján a másik osztály ellen izgatják? Meglehet ott lenni, egy és ugyanazon

indított, mikor az öreg nevelő az beszélt, hogy az utazásból semmimem lesz, a lilium csupa merő szomorúság most, az este is sirt és így kiáltott föl: Istenem, istenem, jaj mi lesz belőlem? Mire a háziasszony érdekes arccal fordult felém és izgatottan szólt: Legjobb volna már, ha férjhez menne.

Izgatottan távoztam. Szemrehányással illetem magam, hogy oly oly hidegen, mereven bántam avval a lánynyal, de hát fogalmam sem volt róla, hogy szenved.

Gyakoribb vendége lettem a háznak. És egy szép napon, egy nyári záporos után, mikor a nyitott ablaknál együtt bámultuk a szivárványt, megvalóltam neki, hogy szeretem és feleségül akarom venni.

A lilium összereszt. Könnyes szemekkel nézett rám. Az arca hálát fejezett ki.

Mint vőlegény távoztam.

III.

Életem legboldogabb éjszakájának esilagai ragyogtak a fejem fölött. Sokáig bolyongtam az utczákon és parkokban. Ugy tetszett, hogy minden esilagban egy élő világ van, melynek lakói allelujákat zengenek a boldogságról. Azokra pedig, akik az én bolygómon élnek bár kegyesen, de némi részvétellel gondoltam. Hazamenet bekandikáltam a kávéház ablakán. Ott ültek az ismerőseim. Ki kártyázott, ki sakkozott, de valamennyi szivarozott. Szántam őket. Atszelleműltben, mint valaha és fölemelt fejjel lép-

tem a szobába. Ugy aludtam, mint aki a boldogság párnájára hajtja le fejét. Másnap, korán reggel futottam a menyasszonyomhoz. Friss virágokat vittem neki csokorba kötve.

Fehér mousselin ruhában jött felém. Elfogódással közeledtem. Megjelent mögöttem a jó háziasszony is és biztatott az arca, a tekintete, hogy: Eredj esőkold meg; eredj öleld meg. Ne félj tőle. Szorisd a szivedre. Hiszen a tied! Odamentem és félénken megcsókoltam a fehér ujjait. Ezer hang ujjongta bennem. Az enyém. Az enyém. Egészen az enyém.

Ő keveset beszélt. Elfogódottnak látszott.

Én szomoruan távoztam. Nem tudom miért voltam szomorú.

Harmadik nap a háziasszony faggatott, hogy voltaképp mennyi jövedelmem van.

Épen sétálni akartam menni a menyasszonyommal.

— Száz forint, — mondtam.

Észrevettem mintha a menyasszonyom kalapja alatt a fátyol meglebbent volna.

Még szomoruban távoztam, mint előző nap. Otthon becsuktam az ablakot és lehuztam a függönyt. Nem akartam látni az eget. Ugy bántott a esillagok fénye. Nem tudom miért. Korán lefeküdtem.

IV.

Másnap olyan sajátságosan, olyan tétován nézett rám a nevelő. Észrevettem, hogy valamit akar mondani.

— Mit csinál Katieza.

— Katieza, szomorú. Képzeld, tegnap a bátyjától ismét megkérték. Egy bácskai földesur. Nem fiatal már, de 1500 holdja van. A bácsi azt mondta, miért nem szölet előbb.

Csodálkoztam azon, hogy a dolog nem izgat. Egészen nyugodtan néztem a nevelő ráncos arczába. Ő folytatta.

Szép elhatározás egy leánytól, hogy ilyen szőrencsét visszautasít. Pedig őnt voltaképp csak néhány nap óta ismeri. Nagyon jellemes leány. Pedig ő már tudja, milyen az élet. Az ő atyjának is olyan csekély jövedelme volt, mint őnek van most. És milyen boldogtalan házasság volt az. Anyja két év mulva elhagyta férjét gyermekestől, mert nem tudtak megélni. Azóta a rokonok nyakán élőködnek.

Amíg a nevelő végére ért a mondókájának csaknem rosszul lettem. Mégis felvidultam valamennyire, mikor kijött a menyasszonyom. Lementünk a kertbe. A szerelemről beszélgettünk. Igen derültnek látszott és hévvel viszonzta esőkjaim, a kívánságomra pedig, hol egyik, hol a másik fülemben sugdosta: Szeretem, szeretem. De éreztem, hogy szívében bánatot palástol, mert sóhajtozott, egy eljett nyilatkozata pedig bántott.

— Istenem, ha minden úgy lehetne, ahogy szeretnők.

V.

Ismét elrontották a napomat. Most hivatalnoktársam kiszámította papirosom, hogy lehetetlen megélnem 100 frtból esa-

a téren, ugyanazon a társadalmi osztály körében mozgó sajtó nélkül? Intelligenciánknak immár hatalmas sajtója van, de ez a néposztályokba nem hat be, hát szervezni kell sajtót, amely behatáson oda is!

Református lelkészek küldöttsége a képviselőházban. A református lelkészek egy tizenhastagú küldöttsége járt ma a miniszterelnöknél, Szilágyi Dezső Házelnöknél és Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A küldöttség Erdélyből, Szatmár- s más különböző megyék küldötteiből alakult s egy memorandumot nyújtott át Wlassics miniszternek, hogy azt még a lelkészi fizetés rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása előtt figyelmébe ajánlja. — A memorandum ismerteti a református papság szerény helyzetét s fizetésemelést kér a tárcza keretében. Ugy Bánffy miniszterelnök, mint Szilágyi Dezső Házelnök és Wlassics Gyula kultuszminiszter szívesen fogadták a küldöttséget s Wlassics megígérte, hogy a memorandumot komoly bírálat tárgyává teszi s amennyiben annak teljesítése lehetséges lesz, szívesen eleget tesz a református papság jogos kérésének.

Országgyűlés.

Budapest, február 16.

Mócsy Antal kezdte a vitát, ezuttal a kultuszbudgetről.

Két óránál tovább tartott a nagy szónoklás és dél elmúlt, mikor a második szónokra: Komlóssy Ferenczre került a sor.

A néppárt „hangolt.” Mozgolódtak, feszengtek, gomolyították a felhőket és készenlétbe helyezték a villámokat.

Alig kezdte meg a beszédét Komlóssy, a gondosan előkészített „vihar” csakugyan megkísérelte a kitörést.

— Mielőtt megjegyzéseimet megtenném — kezdte Komlóssy — ismertetni kívánom azokat az elveket, amelyek engem észleleteimnél vezettek...

— Püspök akar lenni! sivitották a néppártiak, dühörögve, harsogva.

Az elnök keményen rájuk csöngetett.

— Etikai szempontból akarom a tért megvilágítani... folytatta Komlóssy.

— Püspök akar lenni! kiáltotta egész magánkiál Zmeskál Zoltán és koncertben utána zúgták az elvtársai, főként Molnár, Páder és Lepsényi tisztelendő urak.

Megint megszólalt az elnöki csöngettyű. Szilágyi pedig szigorú erélyvel dörgött rá a zajongókra:

— Zmeskál képviselő urat figyelmeztetem, hogy maradjon nyugodtan! Egyáltalában figyelmeztetem a képviselő urakat, hogy a házszabályok teljes szigorával fogok sújtani minden rendbontó törekvést!

— Helyes! Helyes! zúgott keményen fenyegető erélyvel a jobboldal és a néppárti viharoska úgy elnémult egyszeriben, hogy nyoma se maradt.

— Elmondom a nézeteimet — mondotta emelt hangon Komlóssy — és ebben megakadályozni nem fog semminemű presszió...

— Helyes! Helyes! hangzott megint viharosan jobbról és Komlóssy ezután minden zavaró incidens nélkül mondhatta el humánus, békés szellemtől áthatott, okos beszédét. Hogy megkezdhessünk a szocializmus rémével — mondta — fogjon kezét az állam és az egyház. Diadaluk esetén a hareznek nem lesz vesztese. A hazafias magyar pap ismeri kötelességét, a kinek első célja a béke hirdetése.

— Én a pax alapján állok, a kultusz miniszter munkásságát elfogulatlanul bírálgatván, bízom benne és a költségvetést elfogadom.

Megéljenezték; az elnök pedig öt perces szünetet adott.

Az interpellációk következtek, ez-

után Molnár apát egybe tiltott tánczvigalom ügyében interpellált.

— Sima pedig azon panaszkodott, hogy a rendőrség lefoglalva a Várkonyinál talált pénzt, „megfosztotta őt és családját a megélhetéstől.”

Nagy pathoszszaival szavaltta ezt Sima ur és mégis — megmosolyogták. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy ennak a „szegény” földosztónak négy háza van Budapesten.

Tüstént válaszolt az interpellációra a belügyminiszter.

— Igenis tudom, mondotta, hogy Várkonyi, a lázító és izgató vezér ellen házkutatás történt. Tudtommal, sőt akaratommal történt, mert azoknak a lelketlen és büns izgatásoknak szálai ennek az embernek a kezébe futnak össze. Hallatlan ámitások, félrevezetések és cselszövények útján bujtoznak ezek az emberek viszált, gyűlötséget és lázadás magvát hintve el a jóhiszemű és hiszékeny lakosság között. Igenis tudtam és akartam a rendőri intézkedések megtételét, már csak azért is, hogy a naiv és megtéveszthető köznép végre megtudja, ki ez a Várkonyi, kit ő hatalomnak és apostolnak tart.

Minduntalan megújuló dörgő helyeslés honorálta a miniszter kijelentéseit.

Végezetül Simának azt az állítását czáfolta meg a belügyminiszter, mintha kormánybiztost küldött volna Szabolcsba. Ezzel az ülés bevégeződött.

Közmegnyugtatás.

Debrecen, február 17.

(— s.) Ha valami dolgot nagyon is megbeszélnek, a különböző felfogások és vélemények rendszerint annyira össze-vissza kuszálnak a kérdés különféle szálait, hogy végül sokkal bonyolodottabbnak látszik a helyzet. Így történt most a földművelésügyi tárcza keretébe tartozó kérdésekkel. Különösen a gazdaközönség helyzetének és az agrárszocializmusnak kérdéseivel, amelyek annyiféle módon tárgyaltak, hogy végül igazán senki sem láthatott tisztán és a közvéleményt nem esékély zavar és nyugtalanság fog el.

ládostól. Addig bizonyítottam ezt a lehetőséget, míg magam is elhittem.

— Tehát kész veszedelembe rohansz erzel a házassággal,

— Világos, hogy kész veszedelembe rohanok, — de ezt nem mondtam fenhangon. Csak a szám járt.

Mivel nyár volt már reggel kilenc órákor szoktam fölkeresni menyasszonyomat. De másnap reggel éppen nem voltam szerencsés hangulatban. Lehangoló sejtelmek szálltak meg. A hivatalban alig dolgoztam valamit és szomorúságom felült. Tíz óraok az az ötletem támadt, hogy átfutok Katiczáékhoz, de csak tizenegy órákor futottam át. Nem mentem be; a kapu előtt kocsai állott. Az a gondolat villant az agyamba, talán a bácskai kőrő járt a házban. Majdnem sírva fakadtam. Mikor vissza mentem a hivatalba, bizalmas emberemnek, aki előző napon azt a kegyetlen számadást vágta a fejemhez, elmondtam, hogy milyen gyanu kinozza a lelket.

— Örülj neki, hogy megszabadulsz az idilltől.

Eleinte sértett ez a cinizmus, de délfelé, mikor megtudtam, hogy ebben a hónapban a főnök már nem ad több előleget, nyugodtan és olyasféle gondolatok jártak a fejembe:

— Talán jobb volna, ha válnánk. De a gondolat annyira kintott, hogy elszivtam utána egy-két szivart.

VI.

Délután kellemetlenül léptem át a ház küszöbét.

Az öreg nevelő jött elibem.

— Istenem, milyen képet vag ön? Megijed az ember, ha ránéz.

Egy pillantást vettem a tükörbe. Csak ugyan kissé dult volt arcom és verejtékes a homlokom.

A nevelő figyelmesen nézett rám, mintha tanulmányozni akart volna.

— Tudja, most egy nagy pohár tejet ittam, mert olyat akarok magának mondani, hogy erőre volt szükségem. Üljön le.

Leültem egy székre és zsebkezdéssel törölgettem homlokomról a verejtéket.

Az öreg nevelő, kebléből szent képet vont elő és arra nézett, nem pedig én rám amíg beszélt.

— Miért van ön lesújtva?

— Nem tudom, — feleltem gyors lélegzettel, — de nagyon...

Hirtelen visszaszívtam az utolsó szót. Adta furfangos nevelője, hogy be akar ugratni, minden áron a lelkembe akar pillantani. Nem engedem. De ő kiegészítette a mondatot.

— Azt akarja mondani, hogy ön is le van sujtva.

— Én kérem, nem azt akartam mondani.

A nevelő most már sajtáságosan forgatta a szeméit, a szent képet pedig visszadugta a keblébe.

— De csak ne tagadja, látom az arczából. Épen így van szegény Katicza is. Retteg a jövőtől. Nagy baj a szegénység. Mégis csak jól meg kell gondolni a házasságot. Lássza pedig magát szereti a

Katicza, mert maga husz évvel fiatalabb, mint a bácskai kőrő. Azután esinosabb, műveltebb. Igen de az ő apja is nagyon művelt ember volt.

Avval vettem véget a kínos jelenetnek, hogy fölkeitem és olyan hangon, amelybe szigor is vegyült, szólottam.

— Beszélni akarok Katiczával.

A nevelő hirtelen fölállt. Arcza egészen sápadt volt. Befekapaszzkodott a két karomba.

— Az istenért, semmi lármá. Én rám bízták ezt a dolgot.

— Önre, önre bízták? — kérdeztem, olyan taglejtéssel hátrálva, mint a rogyadozó. — Hallja, ön megölt engem. Önök megölték engem.

— Óh, óh, — sopánkodott a nevelő, tudtam, hogy ön becsületes ember, hogy ön nagyon szereti Katiczát és meg is siratja. Ó is sir, ő is siratja őt. Már négy éjszaka és négy napja. Csak el ne pusztuljon szegény.

Ezután nem tehettem egyebet, mint hogy két kezemmel eltakartam arcom és sírtam keservesen. És a zokogásom nem volt komédia. Azok a könnyek valódi könnyek voltak. Bizony isten nem tudtam, hogy annyira szeretem Katiczát, fogalmam sem volt róla. Azóta elveszett az ábránd-világom. Elvitte a bácskai ur. Vagy talán nem is Katiczát, hanem csak az első szerelmet sirattam el...?

Azért kétszeresen jótékony hatással volt az a nagyszabású beszéd, melylyel Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a viták magaslatának tetőpontjára emelte és bezárta, mert ez a beszéd átlátszó világosságot derített a kérdések komplikációjára. Látszik ebből a beszédből, hogy Darányi már régen és alaposan tisztában van avval, hogy abból a mit az egyes felszólalók felhoztak, mennyi az alapos panasz s mennyi a félreismerés és a túlzás. A miniszter beszéde meggyőzőt mindenkit arról, hogy ő alapos diagnózis alapján ismeri föl a bajokat és higgadt megfontolás segítségével keresi az orvoslás eszközeit. Epp azért ez a beszéd, a sok mindenféle szinte zavart előidéző szónoklat után, valósággal megnyugtató hatást idézett elő az egész országban.

Az akut baj, az agrárszocializmus tüneteként jelentkező szabalesi mozgalmakkal szemben megnyugvást keltett az a határozottság és bizonyosság, a melylyel Darányi megbízható és legpontosabb értesítések alapján kijelentette azt, hogy Szabolesmegyében panaszokról szó sem lehet, mert a munkabér tisztességes és részben munkáshiány van, és ennek folytán a miniszter arról is biztosította az aggodalmas közvéleményt, hogy a kormány ereje egész súlyával s szükség esetén a legvégső eszközökkel is kész a személyes vagyonszabadságot eme „földosztó” agitacionális mozgalom ellen megvédeni. De emellett avval a kijelentéssel is megnyugtatta a miniszter a közvéleményt, hogy a kormány a sajtószabadság féltett közkinését föltétlenül tiszteletben és változatlan épségben óhajtja tartani.

Az állandó bajok tekintetében a miniszter beszéde szintén megnyugtatót keltett, a midőn részletes program kifejtésével igazolta, hogy a kormány egyaránt gondoskodása tárgyává tette úgy a földbirtokos osztály, valamint a kisbirtokosok és nemkülönben a munkások anyagi helyzetének javítását. A mit a miniszter e tekintetben részletesen elmondott, abból ennek a három gazdasági osztálynak be kell látnia, hogy ezek a reformok fokozni hivatják és alkalmasak ellenállási képességüket a fennálló gazdasági bajokkal szemben és gyarapítani fogják a kereseti forrásokat.

Kétségtelen, hogy az ilyen eszközök a leghathatósabb ellenszervei a szocializmus tulkapásai leküzdésének. S azért addig is, míg azok eredményei érezhetőképpen jelentkeznek, a momentán hatás biztosítása végett szerfölött kívánatos, hogy Darányi beszéde minél szélesebb körben váljék közismeretessé. Nagyon helyes tehát a szabadelvű pártnak az a határozata, hogy ennek a beszédnek külön kinyomtatását és terjesztését elrendelte, a mi jótékony fölvilágosítást és közmelegyugvást jelentékeny mértékben fog terjeszteni.

Zola sajtópöre.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 16.

Párisból ma a tárgyalásról a következő telegramm érkezett:

A mai tárgyalás.

A palota bejáróinál s a folyosókon aránylag nyugalom uralkodik.

Zola tizenegy óra negyven perczkor jelent meg, ezuttal azonban a szokásos tüntetések elmaradtak.

A tárgyalási terem tulzsufolt.

A tárgyalást tizenkét óra tizenöt perczkor kezdik meg.

A törvényszéki elnök kihirdeti a törvényszék határozatát, mely szerint a védelem ama kérését, hogy újból hallgattassák ki Boulangyét Esterházy leveleire vonatkozólag, elveti.

A védők kijelentik, hogy ama ka-

tonatisztek kihallgatásáról, a kik az Esterházy felett ítelt haditörvényszék tagjai voltak, lemondanak, ellenben kívánják Billott hadügyminiszter megidézését és kihallgatását.

Elnök: Terjeszsenek elő ez irányban indítványt.

Labori: Nem érdemes!

Elnök: De mégis szükséges ezt azért, hogy a törvényszék határozhasson.

Labori: Jó, de akkor ne nevezzenek el engem az „örökös indítványozó Laborinak”, mert most, elnök ur, csak az ön szívessége folytán s parancsára teszek indítványt.

Kövékeznék Schreuer Kestner, a ki azt az óhaját fejezi ki, hogy Teyssonieres vallomásának némely adatát helyreigazítsa. Minthogy azonban Teyssonieres nincs jelen, a törvényszék nem hallgatja ki Scheurer-Kestnert.

Pellieux a revízió mellett.

Pellieux tábornok mai nyilatkozataival lényegesen módosítja korábbi vallomásait és határozottan megerősíti a tegnap kihallgatott irásszakértők véleményét. Továbbá kijelenti a tábornok, hogy a bordereauról létező fényképmások teljesen megfelelnek az eredetinek és a védők keresztkérdéseire bevallja, hogy a Matinben közölt bordereau facsimilója teljesen azonos az eredetivel s így nem készülhetett hamisítvány után.

Nagy mozgást és mély benyomást keltenek Pellieux tábornok vallomásának következő végzavai:

— *Hát isten neki, uraim, recideálják a Dreyfus-pórt, de addig is tartózkodjanak attól, hogy megbecstelenítsék a francia tábornokokat s azt a hadsereget, a melyben majdan fiaik is szolgálni fognak!*

Rejtélyes gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 17.

Titokzatos gyilkosság ügyében folytat vizsgálatot a vizsgálóbíró, a III. ker. rendőrség közreműködésével, de az egész gyilkosság oly rejtélyes módon történt, hogy ez ideig még a tettes kiderítésére semmi adat nincs a vizsgáló bíróság kezében.

Tegnap számunkban már hírt adtunk arról, hogy a debreczeni állomás pályatestén az olajútó mellett, a hajnali órákban a sín páron vérbe fagyott férfi holttestére bukkantak. Eleintén azt hitték, hogy a szerencsétlen embert a vonat kerekei ölték meg s az első, helyszínen megtartott vizsgálat is ezt látszott igazolni.

A további nyomozás, de különösen az orvos-rendőri vizsgálat s az orvosi vélemény meglepő fordulatot adott a dolognak.

Az ismeretlen 40—45 év körüli munkásosztályhoz tartozó ember, *gyilkosság áldozata.*

A szerencsétlen tehát meggyilkolták, de még nem tudni, mi módon, milyen körülmények között s hogy a gyilkosok tettüket elpalástolják, a meggyilkolt holt-

testét kidobták a vasuti sín párra, arra számítva, hogy a ki a holttestre bukkan, szerencsétlenségnek gondolja majd az esetet.

Amde a nyomozás adatai teljesen kizártnak mondják a szerencsétlenséget.

Mint már említettük, tegnapelőtt éjjel Gáll Péter vasuti ór családjaival hazafelé tartott s mikor a sínek mellett elhaladt azok közt egy ember mozdulatlan alakját pillantotta meg. A férfi körül nagy vértócsa volt. Nyomban értesítette az állomásfőnököt, ki a rendőrségnek telefonozott, honnan Kaderász Gábor szolgálatot teljesítő biztos és Balkányi Emília dr. ker. orvos a helyszínére ment. A helyszíni szemle s az előzetes vizsgálat azt mutatta, hogy az ösmeretlen férfit a vonat gázolta el. A holttestet ezután a kórházba szállították.

Tegnap délelőtt Tóth Sándor rendőrfogalmazó és dr. Varga Emil ker. orvos a vizsgálat tovább folytatása s az ismeretlen kilétének megállapítása végett kimentek a köz-kórházba.

A meggyilkolt ember 40—45 éves lehet. Homlokán egy 4 centiméternyi és koponya repedéssel okozott, szurás által előidézett seb látható. A fej hátsó részén ugyanolyan nagyságú s ugyancsak szurás által okozott seb van. A jobb kar a válsuklóban ki van ficzomodva, a mi esésre vall, a sinen nyugvó jobb kéz három ujja hiányzik, mi azt látszik igazolni, hogy a gyilkosok úgy helyezték el a holttestet a síneken, hogy a vonat kerekei menjen rajta, mert a hiányzó ujjakat a vonat kerekei szeltek el.

Az orvosi vélemény azt mondja, hogy itt más által elkövetett erőszakos halál esete forog fenn. A szurások nagyon valószínű, hogy bajonettől erednek.

Az öngyilkosság teljesen ki van zárva, mert ha önként feküdt volna a vonat kerekei alá, a mozdonyról leeső hamuszekrény darabokra szaggatva volna, holttestén a szurásokon s a zuzódásokon kívül más sérülés nem látható. Az állomásfőnökség megvizsgálta a vonatokat, a személyzetet is kihallgatta, de azok semmiről sem tudnak.

Zsebében öt forint készpénzt találtak, mi a rablást kizárja. Egy szeredás is hevert mellette, ebben apróságok s egy köteg elhasznált régi passzus volt, mely úgy kerülhetett hozzá, mikor ezeket a régi passzusokat tegnap délelőtt a Komáromy háztól, a vágóhidra szállították elégetés végett, a kocsiról utközben a köteg leesett s ő azt megtalálta.

A vizsgálat a meggyilkolt kilétét sem tudta megállapítani, mert semmiféle írást nem találtak nála. A rendőrség a hullát lefényképezte s a fénykép segítségével igyekszik kilétét megállapítani. A gyilkosok tettüket ravasz módon hajtották végre s hogy a bünt elpalástolják, merteségesen készítettek elő mindent arra nézve, hogy szerencsétlenségnek, vagy öngyilkosságnak tüntessék fel az esetet.

A rendőrség az eddigi nyomozásra vonatkozó iratokat ma délelőtt áttette a kir. ügyészséghez s a törvényszék a hullaboncolását délutánra már el is rendelte.

Vajjon az erélyes vizsgálat fog-e eredményre vezetni s a bűnösök megkapják-e méltó büntetésüket, a további nyomozás eredményétől függ.

NAPI HIREK.

Dajna Balog Bandi az udvari bálon.

Rigó Jancsi boldogsága csak lenge szappanbuborék ahhoz a boldogsághoz képest, mely Dajna Balog Bandi keblét duzzasztja.

Dajna Balog Bandi ugyanis ma Berkes czigányprimás révén sürgönyt váltott Apponyi gróffal.

Dehogy egyik szavunkat a másikba ne öltük, elülről kell kezdeni a dolgot.

Dajna, a Magyar testvérek bandájának kis bőgőse.

Berkes, czigányprimás Budapesten.

Apponyi Lajos gróf pedig magy. kir. főudvarmester.

Holnap, pénteken, a budai várpalotában fényes udvaribál lesz. Ennek a bálnak maga a király a házigazdája, Apponyi gróf a rendezője.

Már mindent előkészítettek. Megállapították a bál részleteit apróra-cseprőre, miképvonul be az udvar, melyik teremben lesznek a bemutatások, mikor kezdődjék a táncz, midőn Apponyi gróf egyszerre csak nagyot ütött a homlokára:

— Valami még hiányzik.

Gondolkozott sokáig, mikor végre felderült az arca.

— Persze, a Dajna Balog Bandi, a debreczeni kis bőgős...

Hivatta az udvari futárral nyomban Berkest, a czigányprimást:

— A debreczeni kis bőgőst elő kell teremteni...

Berkes megígérte, hogy előteremti. Elküldte nyomban a következő táviratot:

Dajna Balog Bandi

Debreczen.

Pénteken jöjj fel udvari bálra: Apponyi gróf akarja. Valaszt, jöss-e, vagy nem. Attilát hozzá!

Berkes.

Dajna Bandi ennél fogva bepakolja a kis bőgőjét és az attiláját és megy Budapestre, hogy holnap a várpalotában a király bálján huzza azokat a szép nótákat, amelyek még sokkal szebbek, ha ő játsza el a híres kis bőgős...

— **A miniszter és az inségesek.** A földmivelésügyi miniszter minden módot megragad, hogy az inségbe jutott szegény munkásnép sorsán enyhítsen. E célból körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben kijelenti, hogy az állami vízvédelmi munkálatoknál az inséges vidékek lakosait veszi igénybe, minthogy azonban e munkálatok nem elegendők a rendelkezésre álló erőket felhasználni, kéri a vízvédelmi és ármentesítő társulatokat, hogy ez évben lehető nagy mérvben fogadják a védelmi munkálatokat. A miniszter a szükséghez képest állami előlegeket is nyújt az ezt igénybevevő ármentesítő társulatoknak.

— **A Kossuth-szobor.** Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről a következő sorok közlésére kértünk föl: Budapest székesfőváros, hazánk nagyfia Kossuth Lajos emlékének megörökítésére szolgáló mauzóleum és szobor létesítése céljából az eddig begyűlt és a jövőben begyűlendő pénzüsszegeknek kezelését átvette s az emlék létesítése iránt már már tárgyalásokat is folytat. Az átadó bizottság kijelentése szerint azonban még számos gyűjtőív nem érkezett be. Ennélfogva Budapest székesfőváros tanácsának Debreczen sz. kir. város 55008/1897. szám alatt kelt megkeresése folytán felhivatnak, mindazok,

kik a Kossuth Lajos emlékének megörökítésére alakult országos bizottságtól gyűjtőíveket vettek át, hogy azokat, ha még be nem küldték, — a netalán begyűlt összegekkel együtt mielőbb, de mindenesetre legkésőbb 1898. márczius hó végéig Budapest székes főváros központi pénztárához beküldeni sziveskedjenek.

— **A debreczeni nők dicsőrete.** Elmegy a hire mindenfelé a debreczeni nők jótékonyosságának, amely megteremtette a népkonyhát. Erről írja a Mikszáth lapja, az *Országos Hírlap* a tegnapi számában a következő hirt:

„A debreczeni nők az inségesekért. A múlt évi rossz termés miatt főképp a földmivelő-városokban igen elszaporodtak a szegények. A debreczeni nők látván, hogy szaporodnak az inségesek, társadalmi mozgalmat indítottak és az összegyűlt pénzből népkonyhát létesítettek, a melyben naponként kétszáz ugynevezett „nincsetlen szegény” kap jó meleg ebédeltelt. A népkonyha a jótékony öngyűlöletnek köszöni létezését. a melynek élén Veresné Szathmáry Teréz, Szabó Kálmánné, gróf Korniss Zsigmondné, Jablonczay Kálmánné, Tikos Istvánné, dr. Balkányi Miklósné állnak.”

— **Vívóverseny.** Többszört hirt adtunk már azon nagy szabású vívóversenyéről, mely Szigeti Benedek Gyula, helybeli vívómester vezetése mellett márczius 6-án fog megtörténni a tornaegylet helyiségében táncszal és hangversenyvel egybekötve. A versenyre már eddig is több jönevű vívómester és amatőr jelentkezett, de mint halljuk még mindig várhatók jelentkezések. A zsűri következőkép alakult meg: elnökök gróf Dégenfeld József főispán, Bonyhádi Perczel tábornok és dr. Kenézi Gyula a tornaegylet elnöke; tagok Flór huszárszázados, Pallagi főhadnagy, Nagy Kálmán vívómesterek, indítók Vecsey Zoltán, Körner Adolf. Eddig jelentkezett versenyzők: Kónyai Kiss Albert (Kassa), Nagybudafalvi Vermess Lajos, ifju Sz. Benedek Gyula (Miskolc), vívómesterek; Bay Lajos (Budapest), Porteleky László, a magy. athl. club tagja (Budapest), Keller Béla (Miskolc), Keresztesi Kiss József (Helyben) amatőrök. A vivás olasz kardokkal, olasz módszer szerint fog történni.

— **Hymen.** Schestauber János városi főmérnök helyettes f. hó 22-én, hushagyó kedden d. e. 10 órakor esküszik örök hűséget az anyakönyvi hivatalban Szedlak József, tekintélyes iparos és házibirtokos szép leányával Ilona kisasszonnyal.

— **Örült lelkész.** Várjon József kaji lelkészen a napokban az elmebetegség jelei mutatkoztak. A boldogtalan papot a kassai kórház megfigyelő osztályában ápolják. A kór súlyos, de azért biznak felépülésében.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csípőfájdalom, fofájásnál, köszvényűnél, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altostnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kítűnő háziszerré jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevasárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment” kérendő és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

Törvényszék.

* **Tárgyalás egy csődügyben.** Weisz Zsigmond, Weisz Mihály, Weisz Vilmos és Breuer Miksa többszörös csalással vegyített csődügyében a tárgyalás negyedik napja már, mégis folyamatban van a debreczeni kir. törvényszék előtt. Ma délelőtt a szakértők napja volt. Az ő részletes

véleményeiket olvasták fel, mely szerint a szakértők vagyonelevonást négy esetben állapítanak meg, továbbá felderítik, hogy Weisz Zsigmond törvényellenes, vagyis hamis könyvelést vezetett s ebből több valótlan követelés s adósságok kifizetését is megállapítják s hogy Weisz vagyon nélkül kezdte üzletét s mikor a Posszert üzletét átvette, már akkor fizetéseképtelen volt. A napló, pénztárkönyv nem egyeznek, úgy, hogy ezekből a vagyon állását sem lehetett megállapítani. A tárgyalás még holnap is tart s ekkor már valószínűleg a vād- és végbeszédre kerül a sor.

* **Halálos ítélet.** Fuchs Mátyás és Hegyi Károly rablógyilkosok fölött, kik páratlan cinizmussal gyilkolták meg a múlt évben egy gellérthegyi kunyhóban az odacsalt Appel Lajos ékszerárust tegnap ítélték a kir. tábla. A budapesti törvényszék Fuchs Mátyást *élelfogytig tartó fegyházra*, Hegyi Károlyt *tizenkét évig tartó fegyházra* ítélte. A kir. ítélő tábla tegnap tárgyalta az ügyet s Fuchs Mátyás ítéletét megváltoztatta s *kötélállati halálra* ítélte. Hegyi Károly büntetését azonban helyben hagyta, azzal a változtatással, hogy öt hónapot a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vett.

Gyászrovat.

† **Farkas József**, hites ügyvéd, 48-aa honvédfőhadnagy és volt országgyűlési képviselő, Nagy-Szalánczon e hó 15-én 77 éves korában végelgyengülésben meghalt.

* **Két haláleset.** Sulyos csapás ért egy debreczeni családot. Két halottat vesztett el egyszerre. Gottlieb Mór pinceszér az egyik halott. Tegnapelőtt rosszul érezte magát, lefeküdt s tegnap meghalt. Mélyen lesújtó özvegy édes anyja testvéreivel ott sirt a 25 évet élt derék fiatal ember holtteste mellett, mikor hírül hozták neki, hogy nyolcz éves kis unokája, az elhalt fiatal ember testvérének, Gottlieb Dávidnak a leánya is meghalt. A mélyen sujtott család iránt a részvét általános.

Mulatságok.

— **Örmesterek bálja.** A debreczeni helyőrség örmesterei márczius 5-én a Bikaszálloda disztermében zártkörű tánczvizalmat rendeznek. Az estély félkilencz órakor kezdődik. A bál védnökönje *Jekelfalussy* Lajosné tábornokné.

— **A kereskedő ifjak bálja.** A kereskedő ifjak önképző egyesületének vigalmi bizottsága értesíti az érdeklődőket, hogy a márczius 2-án tartandó zártkörű tánczestélyre szóló meghívókat közelebb szétküldi. A tánczestély az Arany Bika disztermében lesz. Páholy-jegyek Szent-Királyi Tivadar üzletében 3 frtjával előjegyezhetők. Az így begyűlt összeget a könyvtár gyarapítására fordítják. A mulatság kiadásait az ifjuság fedezi, a meghívó belépti jegyül szolgál. A rendező bizottságban több mint száz fiatal kereskedő van; lesz tehát tánczos bőven.

SZÍNHÁZ.

Coulisset ur!

(Bemutató előadás.)

Voltaképp egy figura kedvéért írták ezt a darabot. Coulisset ur alakja kedvéért. Am ez alak is csak úgy képzelhető és fogadható el, ha olyan hivatott személyesítőre talál, mint Szathmáry Árpád, a ki hatalmas humorával három felvonáson át folyton kacagtat.

Ez a Coulisset ur ingyenélő, öreg legény, a jó társaságok koloncza, a ki — ördög tudná hogy — meglehetősen naiv fortélyok szálaival fonja az összeköttetéseket, amelyek révén magát fölszinen tudja tartani. Az igazi célja ennek az embernek: a mások nyakán lehetősen könnyen és kellemesen és a mi fő, ingyen élni.

Kedves szokása, hogy följegyzí azon

titkokat, amelyekről ismerősei előtt nem szabad beszélni, nehogy kompromittálja magát és ezáltal kellemetlenségeket okozzon. Coulisset urat éppen ez a diplomátikus eljárása sodorja bonyodalmakba, mert a jegyzőkönyve a tárczájával együtt kártyázás közben Gaston de Brion grófhöz kerül. Coulisset ur, aki örökösen jár-kél, feleség, a társaságban elveszti a grófot, aki a tárczával együtt, amelyben az ő titkos jegyzőkönyve van, eltűnik.

Ebben a jegyzőkönyvben pedig az foglaltatik, hogy Luciennek, a gróf barátjának viszonya van a grófnéval, viszont a grófnak viszonya van Lucien nejével.

Coulisset urnak most az a főgondja, hogy a esikorgó hideg téli éjszakán főlhajsolja a grófot, kifizesse neki az ötven frank kártyaadóságot és visszakérje a jegyzőkönyvét. A hajsza két felvonáson át tart és a két szerző Blaum és Teché urak csakugyan sok leleménnyel bonyolítanak és a lehetetlent is elkövetik annak a czélnak az érdekében, hogy folytonosan mulattassanak.

Ezt a czélt el is érik, habár néha a finomabb izlés rovására, mint például a harmadik felvonásban, a mikor Coulisset ur mosdik és különféle ruhadalabok változtatásáról beszél.

A vigjáték, amely voltaképp bohózat, amíg Coulisset ur abban a szerencsében részesülhet, hogy olyan nagy művész játszhatja, mint Szathmáry Arpád számot tarthat a közönség érdeklődésére. Az együgyűen furfangos gyerekfejű vén léhütőt mesteri hűséggel ábrázolta a mi kitűnő művésztünk. Ellenálhatatlan kacaját fakasztott különösen a második felvonásban valahányszor visszatért a kiakolbilitások után a gróf palotájába.

A lélekben és testben kimerült embert, mutatta, aki egymásba botló lábbal, keresztbenéző szemmel álmos arccal jön és mégis leküzdhetetlen belső izgalommal, hogy milyen dráma lesz abból, ha a gróf elolvassa a leveleket. Csupa szeretetreméltóság volt, mikor indiszkrétan bekukuskált az ajtón. A keserű ábrázat földelődött, mikor konstataulta, hogy odabent a gróf esőkolja a grófné kezét, tehát a jegyzetet még nem olvasta. Az olykor szélsőségekbe kalandozó bohózat nem terelte le Szathmáryt a jó izlés mesgyéjéről. Humorának zománca azért olyan tiszta és fényes mert a bensőjéből veszi eredetét. A közönség sokat tapsolta.

Fáy Flóra elegáns és minden ízében előkelő francia nőt mutatott be. A mozdulatain még meglátszik az iskola, a nagyobb színésznők hatása, a társalgási hangot nem mindig találja el. Nem is az efajta darabban van az ő világa, bárha amennyi tehetség van benne, rövid idő múltán bizonyára a társalgási szerepben így is igazi sikereket fog aratni. A nőszereplők közül mégis ő vált ki a keretből leginkább.

Szabó Irma szeretetreméltó kis szobaczezus volt. Játékába humort is vegyített és helyes fölfogással segített kiszínezni a kacagatóbb jeleneteket. Neki is kijutott a buzdító tapsokból.

Vidor és Tanay ügyeskedtek még a rendezés dícséretét érdemel, de a tulajdonságos hosszú felvonás között bosszantották a közönséget.

Az előadás gördülékeny volt, ami azt bizonyítja, hogy a rendező nem kímélt semmi a fáradságot a siker érdekében.

Uriel.

* B. Ruzsinszky Ilona Nyiregyházán. A debreczeni színház volt széphangu énekesnője: B. Ruzsinszky Ilona jelenleg a kolozsvári Nemzeti Színház művésznője a szomszédban vendégszerepel: Nyiregyházán, ahol tegnap *A kis alamuszi*-ban lépett föl. A közönség lelkesen tapsolta az énekesnőt.

Debreczen közegészségügye.

Debreczen, február 16.

Negyven darab melléklettel, különféle táblás kimutatásokkal van felszerelve dr. Sárváry Gyula t. főorvos jelentése, amelyet Debreczen város múlt évi közegészségügyi állapotáról szerkesztett s tegnap mutatott be a tanácsnak, hogy a belügyminiszterhez terjesztessék.

E jelentésből néhány érdekes adatot kijegyeztünk.

A múlt esztendőben a lakosság természetes szaporodása többre rug 700 főnél, mert a születések száma 2550, a halálzásoké pedig csak 1816 volt. A fertőző betegségek közül csak a kanyaró és a vörheny pusztítót járványszerűen, az év utolsó két hónapjában, különösen a vörheny esetek voltak súlyos természetűek és kedvezőtlen lefolyásúak. 254 vörhenyes beteg közül 82 halt meg, míg 396 kanyaró beteg közül csak 20. A bejelentett trachomások száma esökkent, bár kevéssel. Az év végén 208 trachomás szemű egyénről tudtak az orvosok. Roncsoló toroklobban 87 beteg volt s közülök 23 meghalt. A szamárhurut 28 eset közül kettőben, a hasi hagymáz 99-ből tizenhatban, a vérhas 11-ből kettőben halállal végződött. Gyermekek ágyi lázban három nő betegedett meg; s mind a három meghalt.

Veszett eb tizenegy személyt mart meg, gyermeket felnőttest; de a veszethez, szerencsére egyikén sem tört ki.

A szenvedő emberiség szolgálatára, 51 orvos tudor állott. Gyógyszertár tulajdonosok száma 8, az okleveles gyógyszerészeké 19. A golya segítségére van 107 diplomás bába. A fogfájós emberek 8 fogorvoshoz és jogositott foghúzóhoz fordulhatnak. Kevesebben vannak az érvágók és köpülőzők: csak ketten.

A közkórházban egész éven át 2395 beteget ápoltak, akik összesen 67297 napot töltöttek a kórházban. Legtöbb beteget a belgyógyászati osztálynak 1007, legkevesebb a szemészeti klinikának, mindössze 150. Az elmebajos betegek osztályában 101 szerencsétlen embertársunkat ápolták.

Himlő ellen 2001 gyermeket oltottak be. Elelmi szert 257, közhelyeket 132, iskolákat 470, lakásokat 1060 esetben vizsgálták meg orvos rendőri szempontból.

Egy alispán öngyilkossága.

(Saját tudósítónktól.)

— február 16.

Máramaros vadregényes hegyei közül szomorú hirt hozott egy távirat. A megye alispánja: *Kutka Kálmán ma reggel öngyilkos lett.*

Miért lett öngyilkos? Ez a kérdés tolult ma mindenki ajkára. Az öngyilkos alispán vagyons, mondhatnók gazdag ember volt, mert a kinek Máramarosme gyében százezer forintot meghaladó vagyona van, az gazdag. Mint özvegy ember nem vitt nagy háztartást; ambiciója is ki volt elégítve, mert mint alig 45 éves férfi már alispán volt. Csak nem régtüntette ki ő Felsőke kegye a királyi tanácsosi czimmal.

Erős, egészséges embernek ismerte mindenki, a kinek helyén van a szive és az esze is. Mi okozta tehát az öngyilkosságot?

Távirati kérdezősködésünkre Máramaros-Szigetről két táviratot is kaptunk. Az egyik távirat így szól:

Máramaros-Sziget, február 16.

Kutka Kálmán alispán e hó 15-én délelben eltűnt. A rendőrség és hozzátartozói kutatták mindenütt, végre 16-án délelőtt kilenc órakor az Iza folyóban holtan találták meg.

Öngyilkossága összefüggésben van a M.-Szigeti népbank bukásával, a hol Hubert Rudolf sógora volt az igazgató. Kutka alispán befolyásának tudható be, hogy a vármegyei árvaszéki pénzek egyik részét, mintegy 100.000 frtot, ott helyezték el s a mennyiben a bank megbukott, ez az összeg is csak részben fog megtérülni. A városban óriási a részvét az öngyilkos alispán iránt, a kít a legbecsületesebb embernek ismeretek s a ki csupán a sógora iránt való jóakarátának az áldozata.

Azt lehetne hinni, hogy Kutkát a máramaros-szigeti két banknak bukása sodorta az Iza hullámaiba. A dolgot nehéz így megérteni. E pillanatban vakmerőség volna minden gyanúsítás. Az alispán utóljára sem lehet felelős a két bank bukásáért mert hiszen hogy az árvapénzeket, mely bankban helyezték el, a fölött nem az alispán, hanem a közgyűlés határozta.

A felelősség tehát — vagyoniilag legalább — semmiesetre sem terhelteti Kutkát s a vagyons alispánnal szemben legalább is nehéz feltenni az önző részrehajlást. Kutka tévedhetett, — talán rosszul informálták a bank viszonyairól, de bűnösnek senki sem állítja.

Alapos okunk van feltenni, hogy máramaros-szigeti tudósítónk *csalódnak*, a midőn Kutka öngyilkosságának okát a Népbank bukásában keresik. Lehetséges az a körülmény, hogy a bukott bank élén veje: Huber Rezső állott, siettetette öngyilkosságát, de az igazi ok idegeinek *tuifeszültségében keresendő.*

Szülők kerestetnek.

Debreczen, február 17.

Hideg, zord nap van s sietők az utcákön, hivatalból hivatalba, hogy rendez munkámat elvégezzem.

Sietek, nem időzöm soká, mert időm rövidre van szabva és kedvem sincs az ácsorgáshoz, mivelhogy a esipős szél piros festi arcomat és a keztyü alatt is megdermeszti ujjaimat. A hivatalokban a szokásos üdvözlésekkel fogadnak:

— Nincs semmi!

Jól nézünk ki! Annyi hivatal s mégis egy betű ujság sincs. Megint kütözheti a rendőrség a fehér zászlót. Egész nap, egész éjjel még egy ártatlan csavargót sem fognak el. Nagyon is erélyesen örkődik a rendőrség a közbiztonság felett.

Az a gondolat motoszkált már agyamban, hogy majd írok valami rémhistoriát, mikor épen a IV. ker. rendőrség fogalmazójának hivatalos helyiségébe beléptem. Itt volt még valami reménységem, hogy szerezhetek valami ujságot.

— Nincs semmi! — hangzik a fogalmazó üdvözlése. Távozni készülök, belép az ajtón egy kis alacsony, vézna, jól öltözködött fiatal asszony. Karján kis síró jószágot tart s minden áron azon igyekszik, hogy elhallgattassa.

Illendőséggel lép a fogalmazó elé, meghajtja magát s köszön:

— Kezít esőkolom tekintetes Uram!

— No mi baj van lyányom — kérdi jószágosan a fogalmazó.

— Hát Tekintetes Uram, nagy sorom van. Elsőben is azt tessék tudomásomra hozni, itt adják fel a gyereket, kít dajkaságba vesznek.

— Itt a lelkem, hát aztán kié az a kis gyerek.

A gyermek tovább sir, az asszony úgy látszik nem törődik vele, de erre a kérdésre csitítani kezdi, körül néz s mikor látja, hogy az én jelenlétem veszélyes lehet, odalép a fogalmazóhoz, mintha valamelyes nagy titkot akarna elárulni s hosszú, alig hallhatóan belekezd mondókájába;

— Biz én azt nem tudom megmondani, kik a szülei. Tegnap délután egyedül voltam odahaza, mikor egy hordár tisztelte meg szerény hajlékomat. De nem volt ám egyedül, egy kis baba is volt a kezében.

Ehun ni, ezt a gyermeket hozta s azt kédezte, eldajkálom-e s csinálók-e legényt belőle.

Miért ne? — mondtam neki, csak tegye le. A hordár engedelmességet, ott hagyta a kis perontyot. Én meg akkor elvittem a kerületi orvos urhoz, hogy feladjam a gyereket mert azt mondták nekem, aki gyereket dajkál, annak azt fel kell adni az orvosnak, hogy beírja s megvizsgálja.

— Hát aztán nem volt otthon az orvos ur? Vagy mit mondott?

— Dehogyan nem! Épen az orvos ur igazított ide. Mert azt kérdezte, kié hát a gyerek. Nem tudtam neki megmondani. De tekintetes Uramnak sem mondom meg, mert nem tudom kik a szülei.

Elfelejtettem megkérdeni a hordártól, ki küldte a gyereket, de meg az is nagy baj, hogy nem ösmerem, melyik hordár hozta nekem.

— Biz az nagy baj lányom, nem írhatjuk be a gyereket, míg nem tudjuk kié.

— Sohse tessék busulni — vág vissza a fiatal menyecske — csak tessék felfogadni, ha már olyan rossz volt az apja, anyja s eldobia magától, majd gondját viselem én. — Nekem úgy sincs, az apjok is örül neki s kiformalunk mi belőle olyan legényt, mintha s mi tulajdon magzatunk lenne.

A fogalmazó nem írta be a gyereket, de azért tovább is a menyecske gondjaira bízta, de hát a törvénynek eleget kell tenni s keresni kell a gonosz szülőket.

Foly is a vizsgálat, de a szülőkre nem akadnak, különben nincs is szükség rájuk. Jobban gondját viseli az a fiatal menyecske, mintha szüleinél lenne.

De azért mégis keresik a szülőket!

Groszlán.

KÖZGAZDASÁG.

A phylloxera elleni védekezésről.

Írta és az 1898. év február hó 12-én tartott előadásán felolvasta: Szabó Lajos.

(Folytatás.)

Végül meg kell jegyezni, hogy ha szőlőinket a phylloxera ellen szénkénegezéssel akarjuk megvédeni, illetőleg fenntartani, nem szabad bevárni, hogy szőlőink teljesen tönkre menjenek, mert ez esetben már a szénkénegezéssel is alig segíthetünk azon, hanem amint az első foltok mutatkoznak azonnal gyérités alá kell vennünk az egész területet s évről-évre a szénkénegezést ismételnünk kell. Továbbá, hogy a szénkénegezéssel csak úgy boldogulhatunk, ha szőlőinket megfelelő trágyázásban is részesítjük, mi célból az egész területet 4 részre felosztjuk s évenként 1/4-ed részét jól megtrágyázzuk, s óval minden negyedik évben trágyáznunk kell.

Az elhanyagolt, russzul kapált szőlőkben tanácsos még ősszel a szőlősorok közeit egy jó ásonyomra felásózni, hogy ez által fellazítottván a talaj, a szénkénegezésterjedésének szabadabb tere nyíljon.

Én a Tokaj hegyaljai 10 cat. holdas szőlőmet 12 év óta tartom fenn szénkénegezéssel és pedig oly állapotban, hogy úgy a vegetációra, mint a termésre nézve bátran merem versenyeztetni a legszebb ojtott szőlőkkel is. Ezen szőlő talaja bő mérszertartalmu agyag, melyben az amerikai alanyokra készített ojtványokkal egyáltalában nem tudok boldogulni. Az ilyen bő mérszertartalmu talajokat azért ajánlom szénkénegezés alá hazai szőlőfajokkal beültetni, azonban az ültetést az irtásnak kell megelőzni.

II. Amerikai szőlőfajokkal való védekezés.

Az amerikai szőlőfajokat két csoportba szorozhatjuk, úgy mint a direct termők és alanynak való csoportjába.

A direct termőkhez soroljuk azon szőlőfajokat, melyek beoltás nélkül is meglehetősen bort teremnek, ilyenek a Herbemont, Gaeguer, York Madaira, Othello, Elvira stb.

Ezek azonban nem feltétlenül ellentétesek a phylloxerával szemben esakis megfelelő kövér tápdus talajban. Ezen fajoknak a phylloxera általi elpusztulását volt alkalmam látni a Tokaj hegyalján. Másrészt pedig oly silány, róka szagu bort teremnek, hogy még a legközségesebb homoki borokkal sem versenyezhetnek, épen ezen okokból ezen directtermő fajokat ma már jó lélekkel senkinek sem ajánlhatom. Megjegyzem még ezen directtermő fajokra, hogy épen ezekkel lett a peronospora is hazánkba behurcolva, mert ezen fajok a peronosporának valószínűsítői.

(Folyt. köv.)

A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara értesítései.

Zólyom sz. kir. város képviselőtestülete azon rendeletét, melyben a város területén a házalást — bizonyos vidékek lakóinak biztosított jogai épségben tartása mellett — betiltotta, a kereskedelmi magy. kir. miniszter ur jóváhagyta.

Tekintettel arra, hogy a külföldön téves értesülések alapján olyan hírek terjesztettek, hogy a filloxera pusztításai következtében valódi tokaji bor ma alig lenne kapható, a zemplénmegyei gazdasági egyesület Sátoralja-Ujhelyen 1867. május 15-én borkóstoló kiállítás rendezett, melyben a bortermelők mintegy 500 különféle bormintával vettek részt, mely minták mintegy 6000 hektoliter tokaj-hegyaljai bort képviseltek.

Ezek azonban csak kis részét képezték a tokaji borvidéken készletben levő eladásra szánt boroknak.

A kiállított borokról a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur magküldte kamaránkhoz a katalógust, mely az érdeklődők által a kamaránál megtekinthető.

A m. kir. államvasutak igazgatósága különböző, már használt gépek, u. m.: stabil gőzgép, gőzpöröly, gyalugép, csavarvágógép, furógép stb. eladását határozta el, melyekre f. é. márczius 8-ig vételi ajánlatokat az anyag és leltár beszerzési osztályban (Andrássy-ut. 73. sz.) elfogad. A feltételek hivatalos helyiségünkben megtekinthetők.

A szerb kir. pézügyminiszterium ismételve figyelmezteti a szállítókat, hogy pamut hulladékok csakis a fertőtlenítő készülékkel felszerelt belgrádi vámhivatalon át vihetők be Szerbiába és az árut tartalmazó báloknak nem szabad 50 centiméternél nagyobb átmérővel birniok.

A fertőtlenítési illeték meghatározott díjszabás szerint a bevívó által fizetendő.

A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmakat küldte be:

Vezérmű tandem-gépek számára. Elektromos tanninfürdő berendezés. Visszalökés által töltő löfegyver. Eljárás a csatornabúzá fűszállásának megakadályozására és csatornák szellőztetésére. Víz veloczipéd. Ujtásbetű szétosztógépeken. Etető készülék esélőgépek számára. Esztergapad vasuti kocsikerekre esztergályozására. Gyorsajtó. Készülék vasuti vonatok gázlámpáinak egyidejű megújítására valamint egyes kocsikban levő lámpák ki és beiktatására. Váltó, földalatti vezetékkel bíró villamos vasutak számára. — Csipkekötő gép. Ujtások gyémánt furókon. Légző készülék. Eljárás és készülék söprőnek szeszes italokból való eltávolítására.

Mindazok, a kik a szabadalmak és találmányok iránt érdeklődnek, a szabadalmak leírását és rajzait hivatalos helyiségünkben megtekinthetik.

Debreezen, 1898. febr. 17.

Kereskedelmi és iparkamara.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. február hó 16-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.50	122. —
" vasuti beruházásiköt. 4%.	—	121.75	122.75
" koronajárdék 4%.	—	99.25	99.75
" regále vált. köt. 4%.	—	101.25	102. —
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.25	122.75
Egységes államkötvény 4%.	—	102.25	102.75
Tisza-szegedi 4%-os nyerc-sorsj.	—	140.50	141.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	384.50	385. —
Osztrák hitelbank részvény	—	364.20	364.40
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	104.50	105. —

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	—	122.75	123.75
" 3%-os	—	103. —	104. —
Osztrák földhitel sorsjegy 3%.	—	120.25	121.25
Magyar vörös keresztorsjegy	—	10.25	10.75
Osztrák	—	20. —	20.50
Olasz	—	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	—	6.70	7.20
Jó-szív	—	3.80	4.20

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.67	5.75
20 márkás arany	—	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	—	9.52	9.55
1 Sovereigns	—	—	12.01	12.05

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. febr. 16-án.

Buzát ma gyöngén kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt esőndes irányzat mellett 15.000 mm. tartott áron.

Egyébb gabonaneműekben gyöngé volt a forgalom változatlan áron, azonban a zab 5—10 krig szilárdabb lett.

Eladattak:

Buza. Tiszavidéki. 200 mm. 79 k. 13.40 forinton, 1600 mm. 77 k. 13.30 forinton, 100 mm. 76.5 k. 13.10 forinton, 200 mm. 76 k. 12.95 frton, 200 mm. 76 k. 13.— frton, mind három bónapra.

II. Matáridő-üzlet.

Az irányzat esendes volt, és az árak kisebb árhullámzás mellett változatlanul zártak.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	9.29 — 9.30
" márcz.—ápr.	12.00 — 12.02
Rozs márcz.—ápr.-ra	8.61 — 8.64
Tengeri máj.—jun.-ra	5.32 — 5.33
Zab márcz.—ápr.-ra	6.48 — 6.50

Délután 4 órakor zárlat:

Buza tavaszra	12.00 — 12.02
" őszre	9.29 — 9.30
Rozs tavaszra	8.67 — 8.69
Zab	6.49 — 6.51
Tengeri máj.—jun.	5.32 — 5.33
Repeze augusztusra	11.80 — 11.85

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 138. Rendkívüli bérlet szünet.

Holnap, pénteken, 1898. évi február 16-án

Folt, a mely tisztít.Dráma 4 felvonásban. Irta: Edegaray
José. Spanyol eredetiből fordította Patthy
Károly.

Holnapután, pénteken. 1898. évi február 19-én.

Az ördög mátkája.

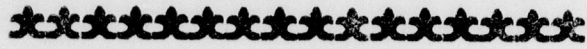
Géczy István népsziműve.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

**Gyógyszertár a „Szent-Háromság”hoz,
KASSÁN.**Ugyancsak hosszabb tapasztalat után és
számos esetben kipróbált és kitűnő gyors és biztos
határu szer az Adamek-féle kassai**„Kárpáti kőszvény folyadék”**melynek használata után mindig biztos a jó siker
1 üveg 1 korona.Továbbá férfiak részére — kifolyásnál —
mint feltétlenül megbízható szer az Adamek-féle**„Kresolin”**fecskendő viz, melynek használata utasítással együtt
1 korona az ára.Minden saját készítményű szerem a gyógy-
tár védjegyével és sajátkezü aláírásommal van
ellátva.Eredeti minőségben és eredeti árban
kapható egyedül a „Fehér Hattyu” gyógy-
szertárban Debreczen, főtér (Piacz-utca)
2144. Tamássy ház.Ugyanitt kaphatók még jutányos árban a
hozzávaló fecskendők, kötszerek és szuszpenzorium-
ok stb. 134-6-1**Báli meghívók,
Fáncrendek,
Eljegyzési és es-
ketési meghívók,
Névjegyek,
Levélpapírok***elegáns kasszettákban*csinos kivitelben és jutányosan
kaphatók a**CSOKONAI**nyomda és kiadó részvény-
társaságánál.**Kávéház
helyiség.**A N. Csapó-utca elején a „Balaton” ká-
véház, más üzletnek is igen alkalmas
helyen, az egész udvari helyiségekkel együtt**május 1-re kiadó,**vagy az egész házastelek előnyös feltéte-
lek mellett **eladó.**

Értekezhetni: N.-Csapó-utca 359. sz. a.

**Idős és fiatal
férfiaknak!**

Pótszer

**Copaiva Cubeb Santalgöngyök és
Cinkbefeoskendezések stb.**és más orvosszerek helyett Dr. Müller törz-
főorvostól föltalált Injektók és labdaosok
orvosi rendelés szerint készítték és orvosoktól
a legjobban ajánlvák, mint a legjobb és kipró-
bált szer mindennemű kifolyások és húgyos
betegségek ellen, gyors és biztos hatásuk
— még idült betegségeknek is minden utóbbaj
nélkül használhatók. — Pár nap alatt a leg-
jobb eredmény észlelhető.Ára orvosi utasítással együtt 1. sz. ujonnan
keletkezett bajok ellen 1 frt 60 kr., 2. sz. idült
régi bajok ellen 2 frt 50 kr., csomagolás 25 kr.

Egyedüli raktár és készítési helye:

Szent-György gyógyszer-tárBécsben, V/2. kerület, Wimmer-utca 33. sz.,
hová minden levélbeli megrendelések küldendők.

Kérem e hirdetést kívágni és elteni. 2

Hirdetmény.

A debreczeni 811. sorszámú (Könyves Tóth Antal-féle)

422 négyszög öl házas telek

21 hold 1463 öl ondódi földjével együtt,
mely föld a várostól 6 $\frac{1}{2}$ kilométernyire van, **kedvező
feltételek mellett****ELADÓ.**Értekezhetni ez iránt Könyves Tóth Kálmán ev. ref.
lelkészszel az ispotályban, vagy Könyves Tóth Sámuellel a
Kistemplom bazár épületben és Könyves Tóth Sándorral a
városházánál levő vásárfelügyelői hivatalban.**A CIVIS NAPTÁR**az 1898. évi naptár-kiadványok legérde-
kesebbike; van benne tanulságos és szóra-
koztató olvasmány bőven és mindezt szá-
mos kép tarkítja.Különösen kiemelendő: Az 1848/49.
szabadságharc története Bartha Mórtól,
valamint Szaboleska Mihály, Könyves Tóth
Kálmán, Váradi Antal stb. irodalmi elő-
kelőségek dolgozatai; A múlt év története,
számos illusztrált adoma és a bővített
Czimtár.Ezen sokoldalú és közhasznú naptár
ára **36 kr.**Kapható a Csokonai nyomda- és kiadó-
részvénytársaságnál, — továbbá minden
könyvkereskedésben és dohánytőzsdében.**Minden
család
hivatal
üzlet és
magános
vegyen
Civis
Naptárt**